

apud hanc eadem et cum dispendio capientur. Et ille nuper cuidam meo vicino
 scripsit Mosam nomine centum sibi daleris numeratos quidem, sed eos se ante vi-
 cesimum Michaelis renumerare non posse, hoc est cum satis erit ipse ipse et
 mihi servandi penus occasio perierit. Quod rescripsimus sane illi, speramusque
 futurum ut vii non minus probus quam opulentus respectu incommoditatis nostrae
 aliena pecunia consuetudinem ante dies pauciores dissolvat. Sed de hac re minus
 multa. Ante duos menses scripsit ad filios Barbara velle se et Melchior
 ad Cal. Octobr. consensu navi isthuc redeat, cum se alijs rebus destinasse. Cum
 vidua voluntate vel ea libentius secutus essem, quod non admodum idoneus ille
 vis sit puer, si tantum unum verbum super hac re in vestris iam tunc literis factu
 esset. Prius audire cupio an vestra auctoritas id comprobet, quia et alias adhuc
 viro parente revocare suum solita est, viro dissentiente, mei certe lucris causa
 puera non remorer, sed quoniam nunc demum intellige, profanis studiis cum de-
 timari, laboremque quem hactenus in lingua latina sumpsimus, prope irritum esse
 patere esse pueri futurum, si ad confirmanda religionis doctrina hac hyemem
 nobis concederetur, sed nihilo secius ubi resicere e vestra voluntate revocari
 dictum ac factum navigabit. Pueri omnes recte valent, Ludolphus sub cari-
 cula ad solenne morbum ardens febris accessit, qua debilitavit cum non medio-
 critate, spemque eiecit. remedium nihil adhibui nisi diligentia dieta, ego hic
 adhuc liber sedeo. Nuper quidam ex Ecclesia Gallorum qui sunt Emilius re-
 vocat animam meam cum me transire vellem, si imprudens erit malum in
 Universitate (ut vocant) migrare, tot iam annis hoc mactior, si Deus volet
 spero tandem aliquando successum, praesertim si te nobis saluum divina misera-
 tio conservet, non est opus eo qui prosum me aliat, sed patrono est opus. Quasi-
 pre, et hortatore, fuit nuper (ut audio) quidam ex ordine dactylia pulsus viro
 Hamb. propter libellum maledictum de Westphalia autem nihil hic tale est
 auditum. Cum indicarem ex tunc literis D. Doctori. n. pericula et spem
 etiam domi sua multa de te verba fecimus, et narrabat sermo sibi eadem audita,
 superioribus diebus ex Comite qui tecum Colonia fuerat, hortatur ut quatenus
 fieri potest cum bona conscientia, fumante visum nasum declines. Idem nos o-
 ramus ut libens et Ecclesia et nobis diu te servet Dominus Iesus. Vale. 14.
 Cat. Octobr. i. h. 8. Brema. Ante triduum navis appulsa est qua
 acetum oleumque nobis advenit, mirabamur tantum olei empta de locis (ut vocant)
 si ductus scripseram, sed suspicor Caroli hic erratum esse negligentia, et tamen
 in errore nihil est damnum, facile quod mihi superest alijs vendam. Errandi occa-
 sio huc fuit (ut arbitror) pro aceto vas missimus pro oleo non item, sed in eadem
 navi Bremensis quidam propola vas vacuum habebat, quod oleo impleri iusserat,
 hoc vas impletum ad me misistis arbitrati esse meum, huc ego pro vase precium red-
 dam si sit verum comperietur. Tanta rescribat Carolus vel unde vas sumptum
 sit, ne incerti simus nam hic sibi vas vendit, oleum autem ad se mitti ostende-
 re non potest. Iterum Vale.

Pax Dei per D. nostrum Jesu Christum

D. Doctori Lamberto ab Haer. Louani

Oppido sua epistolam a vobis 14. Octobris scripta ego 29. eiusdem mensis in templo
 post D. Doctoris concionem recepi. Ad eam breuiter et quam possim respondebo. Pri-
 mum (quod scire expetis) Daleris centum a Domino Guynardo Consule Oldenburgi
 bona fide redditos in tempore latus accepi, ut ex chirographo eidem a me misso cognosces. (= Hacr. a. 11:
 Commodum ante nostras nondinas cum illuc iret quidem meus vicinus illi non valens
 amicus

Nr. 30)

Nr. 163]

dedi hunc ad illum literas. A chirographo, atque hic, tota summa ante S. Michaeli
 ad me pertulit, magnam replendis cellis stabilimentum. Pro eo beneficiis tibi Maxima
 et nutritio meo, quas possum maximas gratias ago. Ceterum valetudinem abba
 tua obstitisse quo minus amicissimi viri exspiratos oculos arueremus: ego et pueri me
 ram non medicoriter deferaciamus. Jam saepe febris ista tuam non admodum aliqui sin
 tu corpus debilitavit, magnus nobis metus est, ne paulatim saesefacta, praesidia nostri
 filius Dei servator omnium hominum, vel puerulorum causa proroget, vitam tuam, mitigat
 tibi communes arumnas, et ex omnibus te malis eripiat cooptatu ad aeternam, secum societa
 tem amen. Principum conspiratio adversum pusillum regem et imbecillum neq. so
 lens est, neq. admiranda. Quomodo enim insilensur scriptura: nisi vibraret Sath
 ras ceteris, qui in notitia fide, et invocatione Filii Dei mediatoris constanter ac
 quiescat, nisi furenter consurgeret mandus in homines innoxios qui in Christo a
 Labre dilati in Pastoris et Domini sui custodia et fidei totos sese commiserunt. Ni
 si denique reges terra concurrerent in unum adversus Dominum et adversus Christu
 tor eius. Proinde cum magno quodam animi affectu legi quod scripseras, ut
 tui precibus in ieiunio et vigilia confugendum ad Christu propugnatoru nostri
 et in illo, spero illi stare possimus. Nullum certe consilium rectius est ad salu
 tem, atque adeo hac unica est via effugiendi furor Sathanae, inq. ventura.
 Iacobus et Ludolphus (nisi censes alia) hanc moru hic hyeme consuevit,
 rescriber interea, quantum victoris in Academia possis impendere. cetera per
 Dei gratia mihi cura futura sit. Iamtu fac ut Cornelius ille nostri remi
 ty Collega de stata illius Academia aliquid scribat. A conducenda do
 mus spem alius ostendat, utq. in proxima Pascha, quo si vivemus volente DEO
 Bruma evigilabo. Valent oes facere nisi quod Ludolphus post febrem illa de
 qua nuper scripsi cepit in consuetudine Iunae quantum modo delirare nescit.
 Iam videns, aut contumelians: reliquis partibus mensum, bene sanas contumaciae ta
 men. A natus aptus ad discendum, omnino et ad multa ut nosse est, pra
 ciora discet q. vellem, et requirit cura maiorem. In antehac inq. Benedictus
 Dei qui et dedit ei benignu Patre sic etiam fratre addidit individuu fratre
 custodem, quod nos quoq. ut debemus, labenter eidem opera et sollicitudi
 nem nostra impertimus. Vale. Bruma. 8 Oct. Novemb. 1. h. h. 8.
 D. Doctor rescribit salutem inquit verbis suis. nuper de integro multis articu
 bus percussus in eadem vestigio consistit. Quid tibi apud Principem successerit
 scire aemus. Iterum Vale.

Loema.

Pax cum DEO per Iesum Christum.
 Monacho ignoto D. Doctori Lamberto
 ab Haer morienti Ionanij.

Duo sane quam acerba mihi vulnere inflixit vir ignote qui tunc mihi literas
 reddidit. Tum quia mortem eius indicasti quam imprimis intererat mea q.
 diutissime vivere. Tum quia pueras patriotas revocasti, quoru ego amarela prae
 pue hactenus lenini huius exilij difficultatem. Optimi Maximenis obitu ha
 sero modestius, quod quia iamdiu inter infestas hostes vixit, non dubite en
 multis gravissimis arumnis, et capitalibus periculis defunctum esse. Pueror
 tu autem distractio tanto mihi videtur acerbius, quanto melius exaetua su. h
 sit difficile (ae diuim impossibile) in illo putoria impyissimis concionibus et cul
 tibus, non etiam optima quicquid et confirmatissima contumaciter paulatim et
 corrupti. Sed de his alias. Scripseras ut simul remittere vinaculos, nepe tres
 Harid.

[= Mscr. a. 11:

Nr. 170]

Nr. 31)